

SL(5)579 – Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws)(Cymru) (Rhif 2) 2020

Cefndir a Diben

Gwneir Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Cymru) (Rhif 2) 2020 ("y Rheoliadau") o dan adrannau 45C(1) a (3)(c), 45F(2) a 45P o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 mewn ymateb i'r bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd a berir gan fynychder a lledaeniad coronafeirws syndrom anadlol aciwt difrifol 2 sy'n achosi'r clefyd a elwir yn COVID-19 neu "coronafeirws".

Mae'r Rheoliadau'n dirymu Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Cymru) 2020 a'r holl reoliadau sydd wedi'u diwygio (gyda'i gilydd, y "Rheoliadau Gwreiddiol").

Mae'r Rheoliadau:

- yn ailddatgan rhai o ddarpariaethau'r Rheoliadau Gwreiddiol, megis y gofyniad i gadw rhai busnesau, mangreoedd, cyfleusterau, llwybrau cerdded a thir ar gau, er nad yw'r rhestr o leoedd y mae'n rhaid iddynt aros ar gau mor helaeth â'r hyn sy'n ofynnol o dan y Rheoliadau Gwreiddiol. Mae'r lleoedd y caniateir iddynt agor yn awr yn cynnwys busnesau sy'n gwerthu bwyd i'w fwyta ar fangre awyr agored y busnes, salonau trin gwallt a barbwyr, llety hunangynhwysol; addoldai a sinemâu awyr agored;
- yn ei gwneud yn ofynnol i'r busnesau y caniateir iddynt agor gymryd rhai camau penodol i leihau'r risg o drosglwyddo'r coronafeirws. Mae'r camau hyn yn cynnwys parhau â'r gofynion i gymryd pob cam rhesymol i sicrhau y cynhelir pellter o ddau fetr rhwng personau yn y fangre, a phan fo'n ofynnol i bersonau aros i fynd i'r fangre, fod pellter o ddau fetr yn cael ei gynnal. Mae'r Rheoliadau hefyd yn cyflwyno ystod o fesurau rhesymol eraill sy'n ofynnol, sydd â'r nod o leihau cysylltiad pobl â'r feirws, er enghraifft mesurau sy'n cyfyngu ar ryngweithio agos wyneb yn wyneb ac sy'n cynnal hylendid. Caiff Gweinidogion Cymru gyhoeddi canllawiau ar gymryd mesurau i leihau'r risg o ddod i gysylltiad â'r coronafeirws y mae'n rhaid i bersonau sy'n gyfrifol am gymryd mesurau rhesymol o dan y Rheoliadau roi sylw iddynt; ac
- yn cyfyngu ar gynulladau, ond gyda newidiadau i rai o'r cyfyngiadau a nodwyd yn y Rheoliadau Gwreiddiol. Mae'r Rheoliadau hyn bellach yn darparu y caiff unigolion, gan gynnwys aelodau o aelwyd (estynedig neu fel arall), ymgynnull gydag unigolion eraill os ydynt yn cymryd rhan mewn gweithgaredd awyr agored wedi'i drefnu, ar yr amod na fydd mwy na 30 o unigolion yn cymryd rhan yn y gweithgaredd. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi mai'r effaith y bwriedir i'r ddarpariaeth hon ei chael yw y caiff pobl ymuno â'i gilydd yn yr awyr agored i gymryd rhan mewn gweithgaredd, er enghraifft chwaraeon neu daith o amgylch atyniad awyr agored, lle bydd trefnydd y digwyddiad wedi cynnal yr asesiadau risg priodol ac yn cymryd pob cam rhesymol yn ystod y gweithgaredd i leihau'r risg y daw'r cyfranogwyr i gysylltiad â'r coronafeirws.

Mae'r Rheoliadau'n destun adolygiad ar 30 Gorffennaf 2020 neu chyn hynny ac o leiaf bob 21 diwrnod ar ôl hynny. Daw'r Rheoliadau i ben ar 8 Ionawr 2021.

Gweithdrefn

Gwneud cadarnhaol.

Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Rhaid i'r Senedd gymeradwyo'r Rheoliadau o fewn 28 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddiwrnodau pan fydd y Senedd wedi'i diddymu, neu yn ystod y toriad am fwy na phedwar diwrnod) o'r dyddiad y'u gwnaed iddynt barhau i gael effaith.

Materion technegol: craffu

Nodwyd y pwyntiau a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1. Rheol Sefydlog 21.2(iv): ei bod yn ymddangos bod iddo effaith ôl-weithredol lle nad yw'r deddfiad sy'n ei awdurdodi yn rhoi awdurdod pendant ar gyfer hyn

Nodir y daw'r Rheoliadau i rym yn unol â rheoliadau 1(3) ac 1(4). Mae rheoliad 1(3) yn nodi rhestr o Reoliadau unigol a ddaeth i rym, yn ôl rheoliad 1(3), ar 11 Gorffennaf 2020. Mae'r rhestr yn cynnwys:

- Rheoliad 2, sy'n nodi ystyr rhai o'r geiriau a'r ymadroddion a ddefnyddir yn y Rheoliadau;
- Rheoliad 3, sy'n dirymu'r Rheoliadau Gwreiddiol, ond dim ond i'r graddau y mae'n dirymu'r darpariaethau sy'n ymwneud â chau rhai busnesau, mangreoedd a llety gwyliau a thorri'r darpariaethau hynny;
- Rheoliad 8, sy'n ei gwneud yn ofynnol cau llety gwyliau ac eithrio llety hunangynhwysol, lleiniau i garafannau a rhai busnesau eraill;
- Rheoliad 9, sy'n ymwneud â busnesau sy'n ffurfio rhan o fusnesau eraill, ond dim ond i'r graddau y mae'n berthnasol i Reoliad 8;
- Rheoliad 12 (mesurau rhesymol i leihau'r risg o ddod i gysylltiad â'r coronafeirws) a rheoliad 13 (canllawiau ar leihau dod i gysylltiad â'r coronafeirws), i'r graddau y maent yn berthnasol i bobl sy'n gyfrifol am lety gwyliau; a
- Rheoliadau 17 i 22, sy'n ymdrin â gorfodi cyfyngiadau a gofynion, ond dim ond i'r graddau y maent yn berthnasol i Reoliad 8.

Mae rheoliad 1(4) yn nodi y daeth gweddill y Rheoliadau nad ydynt wedi'u rhestru yn rheoliad 1(3) i rym ar 13 Gorffennaf 2020 at bob pwrpas arall.

Nid yw'r rhestr o Reoliadau y mae rheoliad 1(3) yn nodi y byddant yn dod i rym ar 11 Gorffennaf 2020 yn cynnwys rheoliad 1 ei hun. Felly, yn unol â rheoliad 1(4), daeth rheoliad 1 yn ei gyfanrwydd i rym ar 13 Gorffennaf 2020.

Yr effaith yn sgil hynny yw, pan ddaeth rheoliad 1 i rym ar 13 Gorffennaf 2020, fe ddaeth â'r holl Reoliadau a restrir yn rheoliad 1(3) i rym yn ôl-weithredol o 11 Gorffennaf 2020. Nid yw adrannau 45C(1) a (3)(c), 45F(2) a 45P o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 yn rhoi awdurdod penodol i'r Rheoliadau gael effaith ôl-weithredol.

Yn ogystal â hynny, o dan reoliadau 17 i 22, a ddaeth i rym yn ôl-weithredol i'r graddau y maent yn gymwys i reoliad 8, mae unrhyw fethiant i gydymffurfio â rheoliad 8 yn drosedd y gellir ei chosbi drwy

ddirwy. Mae Erthygl 7 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol yn nodi na chaiff unrhyw un ei farnu'n euog o unrhyw drosedd oherwydd unrhyw weithred neu anweithred nad oedd yn drosedd o dan gyfraith genedlaethol ar adeg ei gyflawni. Yn ei hanfod, mae hyn yn golygu na ddylai cyfraith trosedd ddod i rym yn ôl-weithredol.

Mae angen esboniad gan Lywodraeth Cymru i fynd i'r afael â'r materion a godir yn y pwynt hwn.

2. Rheol Sefydlog 21.2(vi): ei bod yn ymddangos bod y gwaith drafftio yn ddiffygiol neu ei fod yn methu â bodloni gofynion statudol.

Nodir y daw'r Rheoliadau i rym yn unol â rheoliadau 1(3) ac 1(4). Mae rheoliad 1(3) yn nodi rhestr o Reoliadau unigol a ddaeth i rym, yn ôl rheoliad 1(3), ar 11 Gorffennaf 2020. Nid yw'r rhestr hon yn cynnwys rheoliad 1 ei hun. Mae rheoliad 1(4) yn nodi y daeth gweddill y Rheoliadau, gan gynnwys rheoliad 1 ei hun, i rym at bob diben arall ar 13 Gorffennaf 2020. Felly, er bod rheoliad 1(3) yn nodi y daw rhai o'r Rheoliadau i rym ar 11 Gorffennaf 2020, ni ddaeth rheoliad 1(3) ei hun i rym tan ar ôl y dyddiad hwnnw ar 13 Gorffennaf 2020. Mae angen ymateb gan Lywodraeth Cymru yn egluro'n llawn yr afreoleidd-dra hwn yn y gwaith drafftio.

3. Rheol Sefydlog 21.2(vii): ei bod yn ymddangos bod anghysondebau rhwng ystyr testun Cymraeg a thestun Saesneg.

- a) Mae rhai gwallau teipograffyddol yn y nodyn esboniadol ar ddechrau'r Rheoliadau. Mae'r pumed paragraff yn defnyddio 'pebaent' yn lle 'pe baent', ac mae'r gair 'fynd' wedi ei sillafu yn anghywir yn y chweched paragraff (y gair olaf ond un). Fodd bynnag wedi dweud hynny, o ran geiriau olaf y chweched paragraff, ystyriwn fod y testun Cymraeg "a thir sy'n hygyrch i'r cyhoedd" (fel y'i defnyddiwyd yn OS 2020/353 (Cy. 80)) yn well adlewyrchiad o ystyr "and land accessible by the public", yn hytrach nag "a thir y gall y cyhoedd fynd iddynt".
- b) Yn y testun sydd wedi'i italeiddio cyn y Rhagymadrodd yn y testun Cymraeg, mae'r dyddiad y gosodwyd y Rheoliadau gerbron Senedd Cymru yn anghyflawn.
- c) Mae gwallau teipograffyddol hefyd yng nghorff y Rheoliadau – dylai rheoliad 8(4)(a)(iii) ddweud 'wedi' yn lle 'wed'; ymddengys bod 'y' diangen lle nodir "neu y 8(1)" yn rheoliad 9; a dylai rheoliad 12(3)(d) ddweud 'iddi' yn lle 'iddit'.
- d) Mae nifer o groesgyfeiriadau ar goll yn y testun Cymraeg lle nodir yn lle hynny "Error! Reference source not found." Mae hyn yn digwydd yn rheoliadau 9, 12(3)(g), 12(3)(h) ac 20(1)(a).
- e) Yn rheoliad 11(2)(a) nid yw'r testun Cymraeg yn adlewyrchu ystyr "to be liable to large numbers of people congregating", yn ein barn ni. Mae'r testun Cymraeg yn nodi "eu bod yn debygol o ddenu niferoedd mawr o bobl yn ymgynnull" sy'n cyfieithu fel "likely to attract large numbers of people congregating". Byddai'r ystyr yn cael ei adlewyrchu'n well, yn ein barn ni, drwy ddweud, "sydd â thuedd i niferoedd mawr o bobl yn ymgynnull arnynt" (sef yr hyn a ddywedwyd yn OS 2020/334 (Cy. 76)).
- f) Mae'r testun Saesneg ar gyfer rheoliad 12(2)(a)(ii) yn cyfeirio at bersonau sy'n aros i fynd i fangre ac yn dweud, "a distance of 2 metres is maintained **between them**" (ein pwyslais ni) tra bod y testun Cymraeg yn nodi "fod pellter o 2 fetr yn cael ei gynnal".

- g) Mae'r testun Cymraeg yn rheoliad 20(6) yn cyfeirio at baragraff 20(1) tra bod y testun Saesneg yn cyfeirio at baragraff (1).
- h) Mae'r testun Saesneg ar gyfer rheoliad 20(11) yn sôn am "Partnership **assets**", tra bod rheoliad 20(12) yn cyfeirio at "**funds**" sy'n eiddo i gymdeithas anghorfforedig (ein pwyslais ni). Mae'r testun Cymraeg yn defnyddio 'cronfeydd' ar gyfer 'assets' a 'funds', ond byddai 'asedau' yn well adlewyrchiad o'r gair Saesneg 'assets' yn ein barn ni.
- i) Mae'n ymddangos bod yr eglurhad o ystyr 'hysbysiad cosb benodedig' yn y testun Cymraeg yn rheoliad 21(2) wedi'i ysgrifennu yn y drefn anghywir. Mae'r Gymraeg yn nodi "Hysbysiad yw hysbysiad cosb benodedig sy'n cynnig i'r person y'i dyroddir iddo..." tra bod llif y testun Saesneg yn gwneud mwy o synnwyr, "A fixed penalty notice is a notice offering the person to whom it is issued..." (h.y. Hysbysiad cosb benodedig yw hysbysiad sy'n cynnig i'r person y'i dyroddir iddo...').

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y chwe phwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii): ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Hawliau dynol

Mae'r Memorandwm Esboniadol yn cyfeirio at effaith y Rheoliadau ar hawliau dynol. Nodir bod y Rheoliadau yn cynnwys hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn mynd ymlaen i restru'r hawliau y mae'r Rheoliadau'n cyffwrdd â hwy, fel Erthygl 5 (yr hawl i ryddid), Erthygl 8 (yr hawl i barch at fywyd preifat a theuluol), Erthygl 9 (rhyddid meddwl, cydwybod a chrefydd), Erthygl 11 (rhyddid i ymgynnull a chymdeithasu) ac Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf (diogelu eiddo). Mae'r rhain i gyd yn gyfeiriadau at Erthyglau yn y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol ("y Confensiwn") ac ni chyfeirir ymhellach at Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop. Nid yw'r Memorandwm Esboniadol yn ymhelaethu sut y cyffyrddir â phob un o'r hawliau y soniwyd amdanynt o dan y Confensiwn, ond nodir:

"Mae pob un o'r rhain yn hawliau amodol, sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru ymyrryd ag arfer yr hawliau os yw hynny'n angenrheidiol mewn cymdeithas ddemocrataidd er budd diogelwch y cyhoedd neu er mwyn diogelu iechyd. Rhaid i bob cyfyngiad a gofyniad o'r fath gael eu cyfiawnhau ar y sail bod iddynt nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd, a'u bod yn gymesur. Mae parhau i lacio'r cyfyngiadau drwy'r Rheoliadau gwreiddiol yn ymateb cymesur. Mae'n cydbwysu'r angen i gynnal ymateb priodol i'r bygythiad a achosir gan y coronafeirws â'r angen i gynnal hawliau unigolion a busnesau er y bydd gwneud hynny'n ddarostyngedig i gyfyngiadau, mewn modd sy'n dal i fod yn gymesur â'r angen i atal cyfradd drosglwyddo'r coronafeirws rhag cynyddu, gan ystyried y dystiolaeth wyddonol."

Croesewir esboniad o sut y mae'r hawliau hyn yn hawliau amodol a sut y gellir cyfiawnhau ymyrraeth mewn perthynas ag Erthyglau 5, 8, 9 ac 11. Fodd bynnag, er mwyn rhoi gwell dealltwriaeth o'r sefyllfa o ran hawliau dynol, gofynnir i Lywodraeth Cymru ddarparu:

- a) dadansoddiad mwy penodol o sut y mae'r Rheoliadau yn cyffwrdd ag Erthyglau 5, 8, 9 ac 11 ac Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf i'r Confensiwn;

- b) manylion unrhyw gyfiawnhad am ymyrraeth â diogelu eiddo o dan Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf i'r Confensiwn, gan fod y cyfiawnhad am ymyrryd mewn perthynas â'r hawl hon yn wahanol i'r lleill a nodir yn y Memorandwm Esboniadol – ni chaniateir ymyrraeth o'r fath oni bai ei bod er budd y cyhoedd ac yn unol ag egwyddorion cyffredinol cyfraith ryngwladol; ac
- c) rhagor o wybodaeth am ba hawliau o dan Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop yr ystyrir bod y Rheoliadau'n cyffwrdd â hwy, ac ym mha ffordd, a sut y gellir cyfiawnhau ymyrraeth â'r hawliau hynny.

Yn ogystal, cyfeiriwn ymhellach at y mater o ran rhoi effaith i gyfraith trosedd yn ôl-weithredol, fel y cyfeirir ato ym mhwynt adrodd technegol 1. O dan reoliadau 17 i 22, a ddaeth i rym yn ôl-weithredol i'r graddau y maent yn gymwys i reoliad 8, mae unrhyw fethiant i gydymffurfio â rheoliad 8 yn drosedd y gellir ei chosbi drwy ddirwy. Mae Erthygl 7 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol yn nodi na chaiff unrhyw un ei farnu'n euog o unrhyw drosedd oherwydd unrhyw weithred neu anweithred nad oedd yn drosedd o dan gyfraith genedlaethol ar adeg ei gyflawni. Yn ei hanfod, mae hyn yn golygu na ddylai cyfraith trosedd ddod i rym yn ôl-weithredol.

Gofynnir i Lywodraeth Cymru gadarnhau a yw'n ystyried bod y materion drafftio a nodwyd ynghylch rheoliad 1 yn cyffwrdd ag Erthygl 7 o'r Confensiwn, ac os felly, sut y mae'n bwriadu cywiro hyn.

2. Rheol Sefydlog 21.3(ii): ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Materion trawsffiniol

Mae'r Memorandwm Esboniadol yn cyfeirio'n benodol at barhau â'r cysyniad o 'aelwydydd estynedig' yn y Rheoliadau, lle caniateir i ddwy aelwyd ffurfio un aelwyd fel y gallant gwrdd dan do a chael cyswllt corfforol.

Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi "Efallai nad yw'r ddwy aelwyd yn byw yng Nghymru o anghenraid ond yn y sefyllfa honno cânt eu trin fel aelwyd unigol cyn belled ag y mae'r Rheoliadau hyn yn y cwestiwn a phe bai un o'r aelwydydd yn ceisio ffurfio aelwyd estynedig gyda thrydydd aelwyd y tu allan i Gymru na fyddai'n cael ei chaniatáu o dan y Rheoliadau hyn, hyd yn oed pe bai'n cael ei ganiatáu o dan y gyfraith sy'n gymwys yn y diriogaeth arall lle roedd y trydydd aelwyd yn byw." (ein pwyslais ni)

Gan fod Deddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 yn nodi bod cyfyngiadau Cymru yn gymwys o ran Cymru, a wnaiff Llywodraeth Cymru roi esboniad ymarferol o sut y mae hyn yn gweithio yng nghydestun y geiriau sydd wedi'u tanlinellu yn y paragraff uchod?

3. Rheol Sefydlog 21.3(ii): ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Mae rheoliad 8 yn caniatáu i lety hunangynhwysol agor, cyhyd â'i fod yn cael ei osod i aelodau o'r un aelwyd yn unig (ymhlith gofynion eraill). Mae rheoliad 2(4) yn cadarnhau, at ddibenion y Rheoliadau, fod unrhyw gyfeiriad at "aelwyd" yn cynnwys yr aelwydydd estynedig y caniateir eu creu. Mae methu â chydymffurfio â rheoliad 8 yn drosedd y gellir ei chosbi drwy ddirwy. Fodd bynnag, nid yw'n glir yn y Rheoliadau beth sy'n rhaid i berchennog unrhyw lety hunangynhwysol ei wneud i fodloni ei hun ei fod wir yn gosod yr eiddo i aelodau o'r un aelwyd, p'un a yw'n aelwyd estynedig ai peidio. Er enghraifft, a fydd yn ddigon gofyn i berson ar adeg archebu'r llety a yw'n ei archebu ar gyfer aelodau o'r un aelwyd, neu a fydd angen i'r perchennog ofyn am ryw fath o dystiolaeth er mwyn diogelu ei hun rhag dirwy pe bai'n dod amlwg nad yw'r person(au) sy'n rhentu'r eiddo yn gwneud hynny ar gyfer aelodau o'r un

aelwyd? Gofynnir i Lywodraeth Cymru egluro sut y mae'n rhagweld y bydd y gofyniad i osod llety i aelodau o'r un aelwyd, boed yn aelwyd estynedig ai peidio, yn cael ei gymhwyso'n ymarferol gan berchnogion llety hunangynhwysol fel y gallant ddiogelu eu hunain rhag dirwy bosibl.

4. Rheol Sefydlog 21.3(ii): ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Anghysondeb rhwng y Rheoliadau a'r Memorandwm Esboniadol

Mae rheoliad 5(1) yn nodi y daw'r Rheoliadau hyn i ben ar ddiwedd y dydd ar 8 Ionawr 2021. Nodir ar dudalen 5 o'r Memorandwm Esboniadol y daw'r Rheoliadau i ben ar 9 Ionawr 2021. Er y gallai hyn fod yn wall teipograffyddol, o ystyried difrifoldeb a graddau pellgyrhaeddol y Rheoliadau hyn, mae'r dyddiad dod i ben yn debygol o fod yn bwynt pwysig i lawer o bobl yng Nghymru a rhaid gofalu y caiff ei adlewyrchu'n gywir, yn enwedig mewn dogfennau esboniadol y bwriedir iddynt gynorthwyo pobl i ddeall y Rheoliadau.

5. Rheol Sefydlog 21.3(ii): ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Tynnwyd sylw at y pwyntiau hyn mewn nodyn a baratowyd ar gyfer Aelodau o'r Senedd dyddiedig 15 Ebrill 2020 ynglŷn â Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Cymru) 2020. Ymatebodd Llywodraeth Cymru i faterion eraill a godwyd yn y nodyn hwnnw ar 28 Ebrill 2020 ond ni ofynnwyd iddi ymateb yn benodol i'r pwyntiau hyn ac felly ni wnaeth hynny. Ni chyfeiriwyd at y pwyntiau dan sylw yn y Rheoliadau hyn ychwaith. Felly, dyma dynnu sylw atynt unwaith eto yng nghyd-destun y Rheoliadau hyn.

Pŵer mynediad

Mae'n ofynnol i berson sy'n arfer pŵer mynediad o dan reoliad 19 o'r Rheoliadau hyn ddarparu tystiolaeth yn dangos pwy ydyw ac amlinellu at ba ddiben y mae'r pŵer yn cael ei arfer. Er y gall hyn awgrymu bod yn rhaid i'r person ddarparu tystiolaeth o'i awdurdod i arfer y pŵer mynediad (yn enwedig pan fydd yn berson a ddynodwyd gan Weinidogion Cymru, awdurdod lleol, awdurdod parc cenedlaethol yng Nghymru neu Cyfoeth Naturiol Cymru), nid yw'n glir bod y dystiolaeth sy'n dangos pwy ydyw yn cynnwys tystiolaeth o awdurdod i arfer y pŵer yn benodol. Mae gofyniad i ddarparu tystiolaeth o awdurdod yn gyffredin wrth arfer pwerau o'r math hwn.

At hynny, er y gall nodi at ba ddiben yr arferir y pŵer hefyd ei gwneud yn ofynnol i berson ddarparu'r seiliau rhesymol dros dybio bod gofyniad a osodir gan y Rheoliadau hyn yn cael ei dorri, wedi ei dorri neu ar fin cael ei dorri ar y fangre, byddai'n rhesymol nodi gofyniad yn benodol i ddarparu'r wybodaeth honno.

Er nad yw hepgor geiriad penodol yn cael effaith andwyol sylweddol ar y Rheoliadau hyn, byddai cynnwys geiriad penodol priodol yn darparu mesurau diogelu ychwanegol, a mwy o eglurder, i'r rhai sy'n ddarostyngedig i'r pŵer mynediad.

Hysbysiad Cosb Benodedig

Mae'r Pwyllgor yn nodi'r pwyntiau a ganlyn mewn perthynas â hysbysiadau cosb benodedig o dan y Rheoliadau hyn:

- mae'n rhaid i hysbysiad nodi'r awdurdod lleol, neu'r person a ddynodwyd gan Weinidogion Cymru, y mae'n rhaid talu cosb benodedig iddo, ond mewn perthynas â thorri rheoliad 11(4) o'r

Rheoliadau hyn mewn parc cenedlaethol, nid yw'n glir a fyddai cosb benodedig yn cael ei thalu i'r awdurdod parc cenedlaethol neu'r cyngor sir neu'r cyngor bwrdeistref sirol y mae'r parc cenedlaethol hwnnw ynddo;

- mae rheoliad 21(9) o'r Rheoliadau hyn yn rhoi disgrisiwn i bob awdurdod gynnig gostyngiad ar gyfer taliad cynnar o dan hysbysiad cosb benodedig – gallai hyn greu anghydraddoldeb rhwng ardaloedd yng Nghymru pan fo rhai awdurdodau'n mabwysiadu'r gostyngiad, ond nid eraill;
- nid yw'n eglur a fydd yn bosibl nodi a yw person eisoes wedi cael hysbysiad cosb benodedig o dan y Rheoliadau hyn at ddibenion gosod cosb benodedig uwch o dan reoliad 21(10) o'r Rheoliadau hyn – gan ei bod yn bosibl i o leiaf 30 o sefydliadau fod yn gweinyddu hysbysiadau cosb benodedig, mae'n bosibl y bydd anghydraddoldeb yn y modd y caiff troseddwy'r eu trin ar draws Cymru; ac
- yr unig ddull o dalu hysbysiad cosb benodedig sy'n ofynnol yn benodol o dan y Rheoliadau yw taliad drwy'r post wedi'i gyfeirio i'r awdurdod lleol dan sylw, er bod gan lawer o awdurdodau lleol yng Nghymru nifer gyfyngedig o staff yn gweithio yn eu swyddfeydd – er y gall awdurdodau gynnig talu dros y ffôn neu ar-lein, ac y gwnânt hynny yn ôl pob tebyg, byddai'n ddefnyddiol cyfeirio'n benodol at yr opsiynau hynny yn y Rheoliadau hyn.

6. Rheol Sefydlog 21.3(ii): ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Cydraddoldeb

Mae'r Pwyllgor yn nodi'r ffaith y rhoddwyd ystyriaeth i'w sylwadau blaenorol ynglŷn â'r methiant i fynd i'r afael â chydraddoldeb yn unrhyw un o'r Memoranda Esboniadol i'r Rheoliadau Gwreiddiol. Croesewir y ffaith bod y Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Rheoliadau hyn yn cynnwys crynodeb o'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb a gynhaliwyd mewn perthynas â'r Rheoliadau.

Y goblygiadau yn sgil ymadael â'r Undeb Ewropeaidd

Dim

Ymateb y Llywodraeth

Mae angen ymateb gan Lywodraeth Cymru i bob pwynt ac eithrio'r pwynt olaf o ran rhinweddau (rhif 6).

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

27 Gorffennaf 2020

Senedd Cymru

Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

—

Welsh Parliament

Legislation, Justice and Constitution Committee